

ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 26]
Total No. of Questions : 26]

[ಒಟ್ಟು ಮುದ್ರಿತ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 4
[Total No. of Printed Pages : 4

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : **462-M (RS)**

Code No. : **462-M (RS)**

ಡಿ.ಎಲ್.ಎಡ್. ದ್ವಿತೀಯ ವರ್ಷ

D.El.Ed. SECOND YEAR

ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಕೂಲಿಸುವುದು — ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ
(ಐಚ್ಛಿಕ ವಿಷಯ)

**FACILITATING LEARNING — SOCIAL SCIENCE
(OPTIONAL)**

(ಮರಾಠಿ ಭಾಷಾಂತರ)

(Marathi Version)

(ಪರಿಷ್ಕೃತ ಪಠ್ಯವಸ್ತು)

(Revised Syllabus)

ದಿನಾಂಕ : 11. 01. 2020]

Date : 11. 01. 2020]

ಸಮಯ : ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 10.00 ರಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1.00 ರವರೆಗೆ]

[ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 60

Time : 10.00 A.M. to 1.00 P.M.]

[Max. Marks : 60

ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ನೋಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ

Register Number of the Candidate

भाग - I

खालील प्रत्येक प्रश्नाला प्रत्येकी चार पर्याय दिलेले आहेत. त्याला योग्य जुळणारे उत्तर निवडा आणि उत्तर पुस्तिकेमध्ये लिहा. सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत. $10 \times 1 = 10$

1. प्रदेशाची व्याप्ती वाढविण्याचे किंवा त्याच्याशी संबंधीत असे हे -

(A) पायऱ्या

(B) शाखा

(C) व्याप्ती

(D) महत्त्व.

2. नवोन विषयाचे अध्यापन करतेवेळी विद्यार्थ्यांचे तिचे / त्याचे शिक्षकाला हे माहिती असले पाहिजे.

(A) यांत्रिक अध्ययन कृती

(B) पूर्व ज्ञान

(C) अक्षांश आणि रेखांश

(D) पाठांतर अध्ययन सामर्थ्य.

D. El.Ed. - II (RS)

4024

[Turn over

3. ब्लूम च्या (Bloom's) वर्गीकरण शास्त्राच्या लक्षणांची परिणामकारी व्याप्तीची वर्गवारी संख्या
- (A) 4 (B) 7
(C) 6 (D) 5.
4. चिकित्सक अध्यापनशास्त्राचे संस्थापक आहेत
- (A) स्वामी विवेकानंद (B) पावलो फ्रायर
(C) कार्ल रोजर (D) बेंजामिन.
5. समस्या निवारण पद्धतीची पहिली पायरी आहे
- (A) परिहार मौल्यमापन
(B) परिहार नियोजन
(C) उपयोगांचे एकत्रीकरण आणि यादी तयार करणे
(D) समस्या ओळखणे.
6. आकर्षक चित्रे असलेले इंग्रजी नियतकालिक कोणते ?
- (A) मकरंद (B) नॅशनल जिओग्राफिक
(C) सुधा (D) द टिचर.
7. धवधवे हे भौतिक समुदायाचे साधन तर स्मारके हे
- (A) सांस्कृतिक साधन (B) सरकारी इमारत
(C) वैज्ञानिक साधन (D) ऐतिहासिक साधन.
8. समाज विज्ञानाच्या अध्यापनात www.historyindia.org च्या वापराने खालील पैकी कोणत्या ICT साधनाचा प्रकार दर्शविले ?
- (A) DVD (B) हार्डवेअर
(C) वेबसाईट (D) दूरदर्शन कार्यक्रम.
9. बाह्य वैधता वाढविण्याच्या दृष्टीने शिक्षक निःपक्षपातीपणे वापरू शकतील आणि वस्तूनिष्ठ माहितीसंग्रहीत करण्याचे योग्य साधन
- (A) कृती संपुट (Portfolio) (B) वर्तणूक निरीक्षण
(C) बाह्य परीक्षक (D) मुलाखती.
10. जंगलो प्राण्यांची शिकार थांबविण्यासाठी सरकारने परिणामकारक उपाय हाती कसे घेतले आहेत ? या प्रश्नाचा मुख्य उद्देश आहे
- (A) मुल्यमापन (B) आकलन
(C) स्मरण (D) लागूकरणे (Applying).

भाग - II

खालील पैकी कोणत्याही पाच प्रश्नांची उत्तरे लिहा. प्रत्येक प्रश्नांचे उत्तर हे अर्ध्या पानापेक्षा जास्त असू नये. 5 × 2 = 10

11. समाज विज्ञानाच्या दोन व्याख्या सांगा.
12. जर आम्ही इतिहास चुकिचा समजून घेतल्यास काय होईल ? सिद्ध करा.
13. NCF 2005 अनुसार उच्च प्राथमिक शाळेत समाज विज्ञान अध्यापन-अध्ययनची चार लक्षणे (उद्देश) लिहा.
14. अध्ययन-अध्यापन परिणामकारक बनविण्यास पाठ नियोजनाच्या कोणत्याही दोन घटकाचे वर्णन करा.
15. परिणामकारक वर्गखोली अध्यापन तयारीसाठी शिक्षक हस्तपुस्तिका वापरण्याचे दोन मार्ग सुचवा.
16. समाज विज्ञान अध्ययन सुलभीकरणासाठी एका चित्रपटाचे नाव सांगा आणि त्या चित्रपटाच्या उपयोगाचे वर्णन करा.
17. तुम्ही मौखिक संभाषनाच्या मूल्यांकनला पाठिंबा देता ? सिद्ध करा.
18. वर्तणूक निरीक्षण साधन हे समाज विज्ञान अध्ययनात आवश्यक आहे. सिद्ध करा.

भाग - III

खालील प्रत्येक प्रश्नाला पर्यायी प्रश्न दिले आहे. त्यापैकी (a) किंवा (b) चे उत्तर लिहा. प्रत्येक प्रश्नाचे उत्तर हे एक पानापेक्षा जास्त असू नये. 8 × 5 = 40

19. (a) समाज विज्ञानाचा व्याप्ती दर्शविण्यासाठी पाच आयताकृती स्लाईड्सची योजना करा.
किंवा
(b) समाज विज्ञानाच्या तीन शाखांवर (branches) प्रश्नमंजूषासाठी दहा प्रश्न तयार करा.
20. (a) इतिहासाचा स्पष्ट पुरावा देणारी साधने कोणती ?
किंवा
(b) भूगोलात स्थळ परिसर आणि मानव यांच्यातील आंतरिक संबंधाचे वर्णन उदाहरणासहित करा.
21. (a) त्याचा / तिचा पाठ निरीक्षण केल्यानंतर तुमच्या पुनरावलोकनाचा तुमच्या वर्गमित्राला कसा उपयोग होईल ?
किंवा
(b) तुमच्या समावेशक वर्गखोली परिस्थितीत अध्ययन अडचणीवर तुम्ही कशी मात कराल ?

22. (a) 'समाज सुधारक' या पाठावर 5E नमुन्यानुसार पाठ नियोजन करा आणि प्रत्येक पायरीसाठी एक कृती नमुद करा.

किंवा

- (b) 'एकलव्य' नाटक रचण्यास भूमिकेच्या पाच पायरींचा कसा उपयोग कराल ?
23. (a) समाज विज्ञानच्या पाठ्यपुस्तकाचा अर्थ आणि महत्व स्पष्ट करा.

किंवा

- (b) समाज विज्ञान वर्गात पृथ्वीच्या गोलाचे महत्व आणि उपयोग याचे वर्णन करा.
24. (a) समाज विज्ञानात पुरातत्व संग्रहाच्या उपयोगाचे फायदे सांगा.

किंवा

- (b) समाज विज्ञान वर्गात आलेखीय (Graphic) आयोजक (Organisers) च्या वेगवेगल्या प्रकारांचा तुम्ही उपयोग कसा कराल ?
25. (a) विद्यार्थ्यांसाठी संकलनात्मक मौल्यमापनाचे फायदे आणि तोटे सांगा.

किंवा

- (b) समाज विज्ञान शिक्षकाच्या साधना परीक्षेचे फायदे कोणते ?
26. (a) संविधान तक्ता (Blue print) चांगल्या प्रश्न पत्रिकेची खात्री देतो. स्पष्ट करा.

किंवा

- (b) कृती संपुट (portfolio) आणि वर्तणूक निरीक्षणाच्या उपयोगाने विद्यार्थ्यांच्यात मुल्य विकास शक्य आहे. सिद्ध करा.

=====